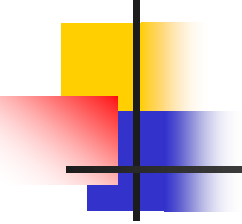

Όσπρια στην Ελλάδα – Ποικιλίες, Σποροπαραγωγή.

Η καλλιέργεια των οσπρίων στη χώρα μας είναι εξαιρετικά περιορισμένη σε περίπου 140.000 στρέμματα.

Η παραγόμενη ποσότητα οσπρίων δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της χώρας και γίνονται εισαγωγείς.

Με εισαγωγές καλύπτεται το **46%** των αναγκών κατανάλωσης των **φασολιών**, το **92%** της **φακής**, το **69%** των **ρεβυθιών** και το **15%** των αναγκών της κατανάλωσης **των κουκιών**.

Όσπρια στην Ελλάδα (Ποικιλίες Σποροπαραγωγή)

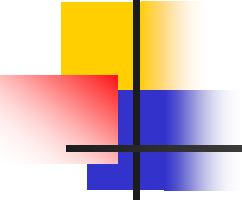
Δρ. Δημ. Οικονόμου
Γεωπόνος - Βιοτεχνολόγος Τροφίμων

Τα όσπρια κατά σειρά προτίμησης της κατανάλωσης στη χώρα μας είναι :

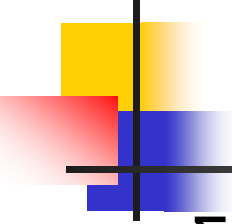
- τα φασόλια,
- η φακή,
- τα ρεβύθια,
- τα κουκιά,
- οι γίγαντες
- το βρώσιμο λαθούρι (φάβα)
- τα μαυρομάτικα φασόλια

Το Ινστιτούτο Κτηνοτροφικών Φυτών και Βοσκών (ΙΚΦΒ)
του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ έχει ως αντικείμενο έρευνας:

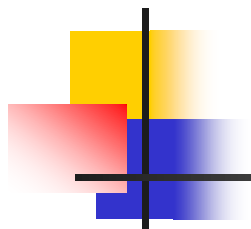
τα όσπρια (φασόλια, ρεβύθια, φακή κ.α.) , **τα φυτά βοσκών και λειμώνων** (διάφορα ψυχανθή και αγροστώδη) και

τα κτηνοτροφικά φυτά (μηδική, τριφύλλια, βίκο, μπιζέλι, κουκιά, φέστουκα, λόλιο κ.α.),

Στα όσπρια, οι ποικιλίες που δημιουργήθηκαν από το
Ινστιτούτο ΚΦΒ διακρίνονται :

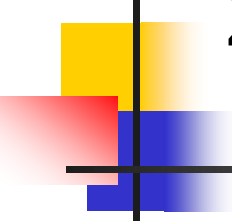
- για την άριστη εμφάνιση των σπόρων τους
(χρώμα, σχήμα, μέγεθος επιθυμητό από τους καταναλωτές)
- για την καλή τους βραστικότητα και νοστιμιά
- για την υψηλή τους απόδοση
- για την προσαρμογή τους σε διάφορες περιοχές της χώρας

Οι ποικιλίες αυτές των οσπρίων είναι κατάλληλες για καλλιέργεια σε όλες τις περιοχές της Ελλάδος

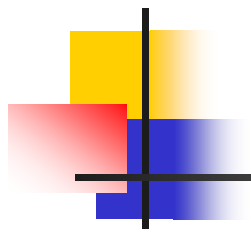
Πιστοποιημένος σπόρος είναι διαθέσιμος για καλλιέργειά τους από τους αγρότες.

Το Ινστιτούτο ΚΦΒ έχει δημιουργήσει και εγγράψει στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών 24 ποικιλίες διαφόρων ειδών οσπρίων.

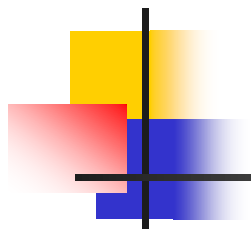

Σημαντικά κτηνοτροφικά φυτά είναι επίσης :

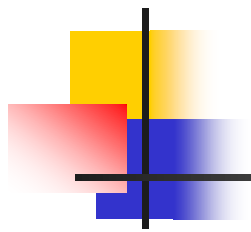
- το καλαμπόκι,
- η σίκαλη, η βρώμη, το κριθάρι
- το τριτικάλε, σιτάρι
- Τεύτλο κτηνοτροφικό (*Beta vulgaris*) οικ. Chenopodiaceae.
- η σόγια, ο ηλίανθος κ.α. που αποτελούν αντικείμενο έρευνας των Ινστιτούτων Σιτηρών και του Ινστιτούτου Βάμβακος Θεσσαλονίκης.

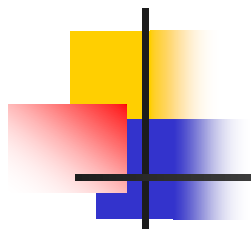
Για την επίτευξη του στόχου
της αυτάρκειας της χώρας σε όσπρια
θα πρέπει να επιδιωχθεί η από μηδενική βάση
αναδιοργάνωσης τόσο της παραγωγής όσο
και της εμπορίας των οσπρίων.

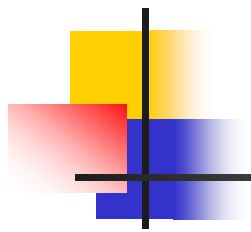
Για την έναρξη της καλλιέργειας ενός οσπρίου είναι βασικό να έχει εξασφαλισθεί η διάθεσή του. Για το ξεκίνημα μιας τέτοιας προσπάθειας θα πρέπει να υπάρξει πρωτοβουλία από κάποιο επιχειρηματία **(τυποποιητή)** που τελικά αυτός θα διαθέτει το προϊόν στην αγορά και που για να είναι ανταγωνιστικός θα πρέπει να συγκεντρώνει και τυποποιεί όσπρια υψηλής «ποιότητας».

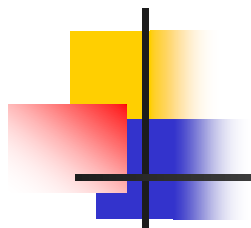
- Αυτό μπορεί να το επιτύχει μόνο με μαζική παραγωγή **μέσω συμβάσεων με αγρότες (Γεωργία με συμβόλαιο)**, μεγάλων ποσοτήτων σπόρου μίας ποικιλίας από κάθε είδος.
- Οι ποικιλίες που θα καλλιεργηθούν θα πρέπει να έχουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό τα χαρακτηριστικά της «ποιότητας» (εμφάνιση σπόρου, βραστικότητα κτλ.), ώστε και η παραγωγή που θα προκύψει να είναι υψηλής ποιότητας.
- Οι ελληνικές ποικιλίες οσπρίων (δημιουργίες του Ινστιτούτου) που αναφέρονται πιο πάνω είναι γραμμένες στον Εθνικό Κατάλογο.

Με τον τρόπο αυτό δηλαδή μέσω συμβολαίων
μεταξύ τυποποιητή και γεωργού,
ο μεν παραγωγός θα ξέρει αφενός σε τι τιμή θα
πουλήσει το προϊόν του και από την άλλη θα
εξασφαλίζει τη διάθεσή του,
ενώ ο τυποποιητής θα ελέγχει την πρώτη ύλη
του τόσο για την ποιότητα (μέσω της ποικιλίας)
όσο και την τιμή της.

Τέλος **ο καταναλωτής** θα βρίσκει σταθερά στα καταστήματα πώλησης τροφίμων όσπρια εξαιρετικής ποιότητας και νοστιμιάς πάντα τα ίδια από χρονιά σε χρονιά.

Στους σπόρους, κατά γενικό κανόνα, η χώρα μας το 2006 εισήγαγε σπόρους αξίας 87 εκατ. \$ και εξήγαγε 18 εκατ. \$.

Με την κρίση, οι εισαγωγές το 2011 έπεσαν στα 74 εκατ. \$ και οι εξαγωγές κατρακύλησαν στα 10 εκατ. \$. Τα παραπάνω δείχνουν την κατάντια μας και την εξάρτησή μας σε ξένους σπόρους.

Για σύγκριση, χώρες που δεν έχουν τις δικές μας ευνοϊκές εδαφοκλιματικές συνθήκες για παραγωγή σπόρων υψηλών προδιαγραφών, όπως η Δανία έχει εξαγωγές 278 εκατ. \$ και η εκπληκτική Ολλανδία 1.402 εκατ. \$.

Καλλιέργεια οσπρίων

Νέα ποικιλία φασολιού

Ποικιλίες μεγαλόσπερμου φασολιού
γραμμένες στον ελληνικό εθνικό κατάλογο
ποικιλιών

«ΟΡΕΣΤΙΔΑ»

Ανήκει στην κατηγορία των γιγάντων με βάρος 1000 σπόρων που κυμαίνεται στα 1.450-1850 γραμμάρια.

Είναι δημιουργία του ΙΚΦ & Β και της εταιρίας "Αγροτική Καστοριάς ΑΕ" στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου "Επίναφορα της γενετικής καθαρότητας και βελτίωση των ντόπιων πληθυσμών φασολιών γιγάντων και ελεφάντων περιοχής Καστοριάς".

Τα άνθη της ποικιλίας είναι μεγάλα και λευκά. Σχηματίζει πράσινους λοβούς που φθάνουν σε μήκος, κατά μέσο όρο 13,2 εκ. Οι σπόροι έχουν χρώμα λευκό και στην πλειοψηφία τους σχήμα νεφροειδές.

Σπέρνεται από τα μέσα Απριλίου και αφού ζεστάνει καλά ο καιρός. Η άνθιση παρατηρείται τέλος Ιουνίου – αρχές Ιουλίου. Τα φυτά είναι έτοιμα για αλώνισμο μέσα στον Οκτώβριο.

Η μέση απόδοση της ποικιλίας είναι 400-450 κιλά/στρ.

Έχει πολύ καλή βραστικότητα και νοστιμιά.

Δεν είναι γενετικά τροποποιημένη ποικιλία.

Διατηρητής της ποικιλίας "Ορεστίδα" είναι το ΙΚΦ & Β.

Νέες ποικιλίες φακής

«ΙΚΑΡΙΑ»

Πλατύσπερμη ποικιλία με βάρος 1000 σπόρων 75-85 γραμμάρια.

Είναι δημιουργία του ΙΚΦ & Β Λάρισας από διασταύρωση μεταξύ της ποικιλίας "Θεσσαλία" και πληθυσμού που έγινε εισαγωγή από τη Γαλλία.

Οι σπόροι της είναι ιδιαίτερα πλατιοί και μεγάλοι με χρώμα ανοικτό πράσινο ή υπό-ξανθο χωρίς στίγματα.

Για την επίτευξη της άριστης πυκνότητας φυτών στο στρέμμα (περίπου 150.000 φυτά/στρ.) απαιτείται σπορά 11-12 κιλών σπόρου/στρέμμα.

Μεσοπρώιμη ποικιλία με ημιόρθια ανάπτυξη, ανθεκτική στο ψύχος του χειμώνα ($\omega s - 10^{\circ}C$). Προσαρμόζεται άριστα στις μεσογειακές εδαφοκλιματικές συνθήκες.

Εμφανίζει ανθεκτικότητα στον περονόσπορο (*Peronospora lentis*) και συνιστάται για τις περιοχές που η ασθένεια αυτή εμφανίζεται συχνά.

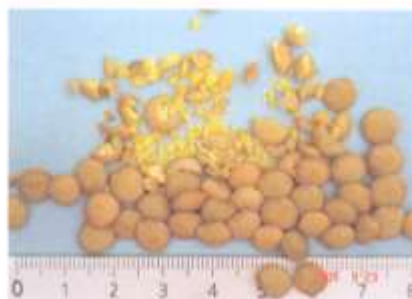
Η μέση στρεμματική απόδοση κυμαίνεται στα 140-180 κιλά το στρέμμα.

Πολύ βραστήρη και νόστιμη ποικιλία με εντυπωσιακή εμφάνιση σπόρων.

Προτείνεται για τη βιολογική γεωργία.

Δεν είναι γενετικά τροποποιημένη.

Διατηρητής της ποικιλίας "Ικαρία" είναι το ΙΚΦ & Β.

«ΘΕΣΣΑΛΙΑ»

Πλατύσπερμη ποικιλία με βάρος 1000 σπόρων 60-65 γραμμάρια.

Επιλογή από πληθυσμό που είχε εισαχθεί από τη Γερμανία.

Ο σπόρος έχει το χαρακτηριστικό πλατύ σχήμα με χρώμα ανοικτό πράσινο ή υπό-ξανθο χωρίς στίγματα ή κηλίδες.

Για την επίτευξη της άριστης πυκνότητας φυτών στο στρέμμα (περίπου 155.000 φυτά/στρ.) απαιτείται σπορά 10-11 κιλών σπόρου/στρέμμα.

Μεσοπρώιμη ποικιλία, με σταθερή απόδοση και καλή ανθεκτικότητα στους παγετούς του χειμώνα.

Η μέση απόδοσή της είναι 150-180 κιλά/στρέμμα σε ξηρικά εδάφη.

Είναι πολύ βραστήρη με εξαιρετικά γευστικά χαρακτηριστικά.

Προτείνεται για τη βιολογική γεωργία.

Δεν είναι γενετικά τροποποιημένη.

Διατηρητής της ποικιλίας "Θεσσαλία" είναι το ΙΚΦ & Β.

Νέες ποικιλίες ρεβιθιού

Ποικιλίες ρεβιθιού γραμμένες στον ελληνικό εθνικό κατάλογο ποικιλιών

«ΘΗΒΑ»

Μεγαλόσπερμη ποικιλία με βάρος 1000 σπόρων που κυμαίνεται μεταξύ 470-510 γραμμαρίων.

Δημιουργήθηκε στο πλαίσιο των βελτιωτικών προγραμμάτων σπορίων του Ινστιτούτου Κτηνοτροφικών Φυτών & Βοσκήνων και είναι προϊόν επιλογής από τοπικό πληθυσμό.

Το ύψος της ποικιλίας είναι 46-68 εκατοστά. Το χρώμα του άνθους είναι λευκό χωρίς νευρώσεις. Ο καρπός είναι μεγάλοι, στρογγυλοί, ανοικτο-κίτρινοι με ανώμαλη αυλακωτή επιφάνεια.

Στις περισσότερες περιοχές σπέρνεται από 20 Φεβρουαρίου έως 10 Μαρτίου. Η άριστη πυκνότητα φυτών/στρ. (περίπου 45.000 φυτά) επιτυγχάνεται με σπόρα 18-20 κιλών/στρ.

Προσαρμόζεται άριστα ακόμα και σε πολύ φτωχά εδάφη. Πολύ ανθεκτική στην ξηρασία και μέτρια ανθεκτική στις χαμηλές θερμοκρασίες (έως -3°C). Ευαίσθητη στην ασκόχυτα (*Ascochyta fabae*).

Η μέση στρεμματική απόδοση της ποικιλίας Θήβα κυμαίνεται στα 150-200 κιλά/στρ. σε ξηρικά χωράφια, ενώ σε χωράφια όπου υπάρχει η δυνατότητα άρδευσης η απόδοσή της ξεπερνάει τα 300 κιλά/στρ.

Είναι ποικιλία με άριστη βροστικότητα και νοστιμιά.

Δεν είναι γενετικά τροποποιημένη ποικιλία.

Διατηρητής της ποικιλίας "Θήβα" είναι το ΙΚΦ & Β.

«ΓΑΥΔΟΣ»

Μεγαλόσπερμη ποικιλία με βάρος 1000 σπόρων που κυμαίνεται μεταξύ 470-530 γραμμαρίων.

Δημιουργήθηκε στο πλαίσιο των βελτιωτικών προγραμμάτων σπορίων του Ινστιτούτου Κτηνοτροφικών Φυτών & Βοσκήνων και είναι προϊόν επιλογής από τοπικό πληθυσμό.

Το ύψος της ποικιλίας φθάνει τα 70 εκατοστά. Το χρώμα του άνθους είναι λευκό.

Ευχαριστώ